Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Kar

Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszék

Szoftvertechnikák önálló gyakorlat

5. Önálló feladat

Document-View architektúra

Tartalom

TART	ALOM	2
BEVE	EVEZETÉSELADATOK ÁTTEKINTÉSE	
FELAC	DATOK ÁTTEKINTÉSE	
TARTALOM BEVEZETÉS FELADATOK ÁTTEKINTÉSE FELADAT 1 - A KIINDULÁSI KÖRNYEZET MEGISMERÉSE FELADAT 2 – MÉRÉSI ÉRTÉKEK REPREZENTÁLÁSA, SAJÁT DOKUMENTUM OSZTÁLY, ADATOK MENTÉSE ÉS BETÖLTÉSE 1. VEZESSEN BE EGY OSZTÁLYT A JELÉRTÉKEK REPREZENTÁLÁSÁRA 2. VEZESSEN BE EGY SAJÁT DOKUMENTUM OSZTÁLYT A DOKUMENTUMHOZ TARTOZÓ JELÉRTÉKEK TÁROLÁSÁRA 3. GONDOSKODJON A DOKUMENTUM ÁLTAL TÁROLT ADATOK ELMENTÉSÉRŐL 4. BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET DOKUMENTUM FÁJLBÓL BETÖLTÉSÉRE 5. A BETÖLTÉST KÖVETŐEN ELLENŐRIZZE A BETÖLTÉS SIKERESSÉGÉT 1. VEZESSEN BE EGY ÚJ NÉZET OSZTÁLYT USERCONTROL FORMÁJÁBAN 1. VEZESSEN BE EGY ÚJ NÉZET OSZTÁLYT USERCONTROL FORMÁJÁBAN 1. A BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET A NÉZET NAGYÍTÁSRA ÉS KICSINYÍTÉSÉRE. EHHEZ HELYEZZEN EL EGY KISMÉRETŰ, + ÉS — SZÖVEGET TARTALMAZÓ NYOMÓGOMBOT A NÉZETEN. 1. OPCIONÁLIS FELADAT – IMSC PONTOKÉRT	5	
MENT	TÉSE ÉS BETÖLTÉSE	7
1.	VEZESSEN BE EGY OSZTÁLYT A JELÉRTÉKEK REPREZENTÁLÁSÁRA	7
2.	VEZESSEN BE EGY SAJÁT DOKUMENTUM OSZTÁLYT A DOKUMENTUMHOZ TARTOZÓ JELÉRTÉKEK TÁROLÁSÁRA	7
3.	GONDOSKODJON A DOKUMENTUM ÁLTAL TÁROLT ADATOK ELMENTÉSÉRŐL	7
4.	BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET DOKUMENTUM FÁJLBÓL BETÖLTÉSÉRE	9
5.		
FELAC	DAT 3 – JELEK GRAFIKUS MEGJELENÍTÉSE, SAJÁT NÉZET OSZTÁLY	. 10
1.	VEZESSEN BE EGY ÚJ NÉZET OSZTÁLYT USERCONTROL FORMÁJÁBAN	. 10
2.	Rajzolja ki a koordináta tengelyeket	. 12
3.	VALÓSÍTSA MEG A JELEK MEGJELENÍTÉSÉT	. 13
4.	BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET A NÉZET NAGYÍTÁSRA ÉS KICSINYÍTÉSÉRE. EHHEZ HELYEZZEN EL EGY KISMÉRETŰ, +	ÉS
- S	ZÖVEGET TARTALMAZÓ NYOMÓGOMBOT A NÉZETEN	. 14
OPCIO	ONÁLIS FELADAT – IMSC PONTOKÉRT	. 15
1.	Az IView egy interfész, ezért a GetDocument/Update, stb. kódját nem lehet implementálni benn	E.
	LYETTE MINDEN NÉZETBEN "COPY-PASTE"-TEL DUPLIKÁLNI KELL A MEGFELELŐ KÓDOT. TUDNA-E ELEGÁNSABB	
	GOLDÁST JAVASOLNI? (1 PONT)	
2.	BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET A GRAFIKON GÖRGETÉSÉRE (1 PONT)	
3.	BIZTOSÍTSON LEHETŐSÉGET JELEK ÉLŐ GENERÁLÁSÁRA ÉS MEGJELENÍTÉSÉRE (3 PONT)	. 16

Bevezetés

A feladat megértése szempontjából kulcsfontosságú a document-view architektúra részletekbe menő ismerete, pl. az előadásanyag alapján.

Kapcsolódó előadások:

- C# property, delegate, event alkalmazástechnikája
- Windows Forms alkalmazások fejlesztésének alapjai (Form, vezérlőelemek, eseménykezelés)
- Grafikus megjelenítés Windows Forms alkalmazásokban
- Document-View architektúra elméleti ismerete (09-10 Architektúrák előadás része) és alkalmazása egyszerű környezetben.
- UserControl és használata

Kapcsolódó laborgyakorlatok:

- "3. Felhasználói felület kialakítása" laborgyakorlat
- "6. Document-View architektúra" laborgyakorlat

Ezeket a laborgyakorlatot a hallgatók a gyakorlatvezető útmutatásával, a gyakorlatvezetővel közösen vezetett módon végzik/végezték el. A laborgyakorlathoz útmutató tartozik, mely részletekbe menően bemutatja az elméleti hátteret, valamint lépésenként ismerteti a megoldás elkészítését.

Az önálló gyakorlat célja:

- UML alapú tervezés és néhány tervezési minta alkalmazása
- A Document-View architektúra alkamazása a gyakorlatban
- UserControl szerepének bemutatása Window Forms alkalmazásokban, Document-View architektúra esetén
- A grafikus megjelenítés elveinek gyakorlása Window Forms alkalmazásokban (Paint esemény, Invalidate, Graphics használata)

A feladat publikálásának és beadásának alapelvei megegyeznek az előző feladatéval, pár kiemelt követelmény:

- A feladathoz tartozó GitHub Classroom hivatkozás: https://classroom.github.com/a/Liw Mo4k
 - A munkamenet megegyezik az előző házi feladatéval: a fenti hivatkozással mindenkinek születik egy privát repója, abban kell dolgozni és a határidőig a feladatot beadni.
- Az elindulással **ne várd meg a határidő közeledtét**, legalább a saját repó létrehozásáig juss el mielőbb. Így ha bármi elakadás lenne, még időben tudunk segíteni.

- 1 A repository gyökérmappájában található neptun.txt fájlba írd bele a Neptun kódod, csupa nagybetűvel. De csak akkor, ha a megoldással elkészültél, a feladatot beadottnak tekinted.
- A beadott megoldások mellé külön indoklást, illetve leírást nem várunk el, ugyanakkor az elfogadás feltétele, hogy a beadott kódban a "Feladat 3 – Jelek grafikus megjelenítése, saját nézet osztály" fejezet feladatainak a megoldását kommentekkel kell ellátni. A többi fejezet feladatainak megoldását NEM kell kommentezni.
- A munka során a kiindulási repóban levő solutionben/projektben kell dolgozni, új projektet/solutiont ne hozz létre.
- Amikor a házi feladatod beadottnak tekinted, célszerű ellenőrizni a GitHub webes felületén a repository-ban a fájlokra való rápillantással, hogy valóban minden változtatást push-oltál-e.
- Emlékeztető: valamennyi házi feladatot a megadott határidőig a tanszéki portálra (https://www.aut.bme.hu/) is fel kell tölteni egy zip csomagban!
 - A tanszéki portálra feltöltendő zip állománynak tartalmaznia kell a megoldás(ok) forráskódját. További szabályok:
 - A zip állomány nem tartalmazhatja a kimeneti (".exe") és köztes állományokat! Ezen állományok törléséhez a Solution mappából kézzel törölni kell a "bin" és "obj" mappákat teljes tartalmukkal együtt.
 - A zip állományba ne tegyük bele a ".git" és ".vs" könyvtárat.

Feladatok áttekintése

Feladatkiíráshoz tartozó melléklet

Egy Visual Studio solution, mely a feladat kiidulásául szolgál.

<u>Feladatleírás</u>

- Egy olyan vastagkliens (Windows Forms) alkalmazást kell elkészíteni, amely képes fájlban időbélyeggel tárolt mérési értékek grafikus megjelenítésére. Az alkalmazásnak a Document-View architektúrát kell követnie.
- Egyszerre több dokumentum is meg lehet nyitva, illetve egy dokumentumnak több nézete is lehet. A főablak egy TabControl-t tartalmaz, melyen minden nézet egy külön tabfülön jelenik meg.
- Egy dokumentum létrehozásakor/megnyitásakor egy nézet (tabfül) jön létre hozzá, de utólag a Window/New View menüelem kiválasztásával új nézet/tabfül is létrehozható. Egy dokumentumhoz azért van értelme több nézetet megjeleníteni, mert az egyes nézetek eltérő nagyításban képesek az adott dokumentum jeleit megjeleníteni.
- A jelek kirajzolása mellett jelenítse meg a koordináta tengelyeket is.

Irányelvek

• A megvalósítás során használjon beszédes változóneveket, pl. pixelPerSec.

 Amennyiben a programozási feladatok megvalósítása során "inconsistent visibility"-re vagy "inconsistent accessibility"-re panaszkodó fordítási hibaüzenetekkel találkozunk, ellenőrizzük, hogy valamennyi típusunk (osztályunk, interfészünk) láthatósága publikus-e, a class/interface kulcsszó előtt adjuk meg a public módosítót. Pl.:

```
public class MyClass
{ ... }
```

Feladat 1 - A kiindulási környezet megismerése

Töltsük le a tárgy honlapjáról a kiindulási keretet. Ez egy Visual Studio solution, amely egy Document-View keretet tartalmaz. Futtatva teszteljük a kiindulási alkalmazást:

- A File/New menü egy új dokumentumot hoz létre. Első lépésben bekéri a dokumentum nevét, majd létrehozza a dokumentumot és a nézetet a hozzá tartozó tabfüllel.
- A File/Open és File/Save menüelemekhez lényegi implementáció egyelőre nem tartozik.
- A File/Close bezárja az aktuális dokumentumot/tabfület.
- A Window/New View egy új nézetet/tabfület hoz létre az aktuális dokumentumhoz. Amennyiben egy dokumentumhoz több nézet is tartozik, a 2. nézettel kezdve a tabfülön a nézet sorszáma is megjelenik.

A főablakunk a következőképpen néz ki, ha két dokumentumot hoztunk létre, és a másodikhoz két nézetet:

A megjegyzésekkel ellátott forráskódot nézve ismerkedjünk meg a keret architektúrájával, működésével.

A fontosabb osztályok a következők:

- MainForm osztály: Az alkalmazás főablaka. Egy TabControl-t tartalmaz, ahol megjelennek az egyes dokumentumok nézetei. Kezeli a MenuStrip eseményeit, a többségük kezelőfüggvényében egyszerűen továbbhív az App osztályba (vagyis a logika nem a form osztályban van megírva).
- App osztály: Az alkalmazást reprezentálja. Egy példányt kell létrehozni belőle az Initialize hívásával, ez lesz az alkalmazásunk "root" objektuma. Ez bármely osztály számára hozzáférhető az App. Instance statikus propertyn keresztül (erre több példát is látunk a főablak menü eseménykezelőiben). Tárolja a dokumentumok listáját. Legfontosabb tagjai a következők:
 - o documents: Valamennyi megnyitott dokumentumot tartalmazó lista.
 - o activeView: Az aktív nézetet adja vissza. Ezt az aktív tabpage határozza meg. Tabváltáskor mindig frissítésre kerül. A TabPage-ek a Tag property-jükben tárolják azt a nézet objektumot, amit megjelenítenek.
 - ActiveDocument: Az aktív dokumentumot adja vissza. Az aktív tabpage meghatározza, melyik az aktív view, a view pedig tárolja a dokumentumot, amihez tartozik.
 - NewDocument: Létrehoz egy új dokumentumot, a hozzá tartozó nézettel. Alaposan tanulmányozzuk át az implementációt, az általa hívott függvényeket is beleértve!
 - O CreateViewForActiveDocument: Egy új nézetet hoz létre az aktív dokumentumhoz. A Window/New View menüelem kiválasztásának hatására hívódik meg.
 - o CloseActiveView: Bezárja az aktív nézetet.
- Document osztály: Az egyes dokumentum típusok ősosztálya. Bár esetünkben csak egy dokumentum típus létezik, a későbbi bővíthetőség miatt célszerű külön választani. Tartalmazza a nézetek listáját, melyek a dokumentumot megjelenítik. Az UpdateAllViews művelete valamennyi nézetet értesít, hogy frissítsék magukat. A LoadDocument és SaveDocument üres virtuális függvények, melyek a dokumentum betöltésekor és mentésekor kerülnek meghívásra. A Document leszármazott osztályunkban kell felüldefiniálni és értelemszerűen megvalósítani őket.
- IView: Az egyes nézetek közös interfésze. Azért nem osztály, mert a nézetek tipikusan a UserControl-ból származnak le, és egy osztálynak nem lehet több ősosztálya .NET környezetben.

• **DemoView**: Egy demo nézet implementáció nézetre. Mintaként szolgálhat saját nézet létrehozásához. A UserControl osztályból származik, és implementálja az IView interfészt.

Az osztályok közötti kapcsolatok jobb megértését segíti a solutionben található ClassDiagram1.cd UML osztálydiagram.

Feladat 2 – Mérési értékek reprezentálása, saját dokumentum osztály, adatok mentése és betöltése

1. Vezessen be egy osztályt a jelértékek reprezentálására

Legyen az osztály neve SignalValue, és egy Value (double) mezőben tárolja a mért értéket, az időbélyeget pedig egy TimeStamp (DateTime) mezőben. Mivel ezeket nem akarjuk a kezdeti inicializálás után megváltoztatni, definiáljuk őket csak olvashatónak (readonly kulcsszó).

Az osztálynak legyen olyan kétparaméteres konstruktora, mely paraméterben megkapja jelértéket és az időbélyeget, és ez alapján inicializálja a tagváltozókat.

Írjuk felül az Object-ből örökölt ToString műveletet, hogy formázottan jelenítse meg az objektum tagváltozóit. Segítség:

```
public override string ToString()
{
    return string.Format("Value: {0}, TimeStamp: {1}", Value, TimeStamp);
}
```

A formázás során sztring iterpoláció is használható (de ez nem elvárás).

2. Vezessen be egy saját dokumentum osztályt a dokumentumhoz tartozó jelértékek tárolására.

Legyen az osztály neve SignalDocument, származzon a Document osztályból, és egy signals nevű List<SignalValue> típusú tagban tárolja a jeleket.

Megjegyzés: az ős Document nem rendelkezik default konstruktorral, ezért kell írjunk a leszármazottunkban megfelelő konstruktort:

```
public SignalDocument(string name)
    : base(name)
{
    signals.AddRange(testValues);
}
```

Módosítsuk az App. New Document függvényt, hogy a leszármazott Signal Document-et példányosítsa.

3. Gondoskodjon a dokumentum által tárolt adatok elmentéséről

A tesztelést segítendő inicializálja a SignalDocument-ben tárolt jelérték listát úgy, hogy mindig legyen benne néhány elem. Célszerű ezeket egy külön tagváltozóban felvenni. Az alábbi kód arra is példát mutat, hogyan lehet C# nyelven a tömb elemeit az inicializás során egyszerűen megadni (a megvalósítás során ne az alábbi példában szereplő értékeket használja):

Következő lépésben írja meg az App.SaveActiveDocument függvényt a forráskódban található megjegyzéseknek megfelelően. A SaveFileDialog használatára az MSDN Library-ben talál példát (célszerű pl. a Google-ben rákeresni). Az MSDN-ben ismertetett példa megtévesztő lehet, mert a dialógus meg is nyitja a fájlt. Esetünkben erre semmi szükség, csak egy fájl útvonalat szeretnénk szerezni, hiszen a fájl megnyitása a dokumentum osztályunk feladata.

Segítség a megoldáshoz:

```
/// <summary>
/// Elmenti az aktív dokumentum tartalmát. Nincs implementálva.
/// </summary>
public void SaveActiveDocument()
   if (ActiveDocument == null)
       return:
    // Útvonal bekérése a felhasználótól a SaveFileDialog segítségével.
    // http://msdn.microsoft.com/en-
us/library/system.windows.forms.savefiledialog.aspx
   SaveFileDialog saveFileDialog();
    // Megjelenítés előtt paramlterezzük fel a dialógus ablakot
   saveFileDialog.Filter = "txt files (*.txt)|*.txt|All files (*.*)|*.*";
   saveFileDialog.FilterIndex = 0;
   saveFileDialog.RestoreDirectory = true;
   // Modálisan megjelenítjük a dialógusablakot.
   // Ha a felhasználó nem az OK gommbal zárta be az ablakot,
   // nem csinálunk semmit (visszatérünk)
   if(saveFileDialog.ShowDialog() != DialogResult.OK)
       return;
    // A dokumentum adatainak elmentése.
    // A saveFileDialog.FileName tartalmazza a teljes útvonalat.
```

```
ActiveDocument.SaveDocument(saveFileDialog.FileName);
}
```

A következő lépésben definiálja felül a SignalDocument osztályban az örökölt SaveDocument függvényt, melyben írja ki a tárolt jelértékeket, időbélyeggel együtt. A mentés során arra törekszünk, hogy tömör, mégis olvasható formátumot kapjunk. Ennek megfelelően az XML és a bináris formátum nem javasolt. Kövessük a következő szöveges formátumot:

```
10 2008-12-31T23:00:00.1110000Z
20 2008-12-31T23:00:01.8760000Z
30 2008-12-31T23:00:02.3000000Z
10 2008-12-31T23:00:03.2320000Z
```

Az első oszlopban a jelértékek, a másodikban az időpont található, az oszlopok tabulátor karakterrel szeparáltak ('\t'). Az időpont legyen UTC idő, hogy ha a fájlt más időzónában töltik be, akkor is a helyes helyi időt mutassa. Az megfelelő string konverzió a következő:

```
string dt = myDateTime.ToUniversalTime().ToString("o");
```

Szöveges adatok fájlba írására a StreamWriter osztályt használjuk. Figyelem: megoldásunkban garantáljuk, hogy kivétel esetén is lezáródjon a fájlunk: használjunk try-finally blokkot, vagy alkalmazzunk using blokkot:

```
using (StreamWriter sw = new StreamWriter(filePath))
{
}
```

Az alkalmazást futtatva tesztelje a mentés funkciót. Ennek során ellenőrizze, hogy a fájlban valóban az elvárásoknak megfelelő formátumban kerülnek-e kiírásra az adatok. Ehhez indítsuk el az alkalmazást, hozzunk létre egy új dokumentumot, majd a File/Save menü kiválasztásával mentsük el.

4. Biztosítson lehetőséget dokumentum fájlból betöltésére

Írja meg az App. OpenDocument függvényt a benne szereplő megjegyzéseknek megfelelően, kövesse az ott megadott lépéseket.

A következő lépésben definiálja felül a SignalDocument osztályban az örökölt LoadDocument függvényt, melyben töltse fel a tárolt jelérték listát a fájl tartalma alapján. Szöveges adatok fájlból beolvasására a StreamReader osztályt használjuk, a mentéshez hasonlóan try/finally vagy using blokkban. Segítségképpen:

• Amennyiben van egy sr nevű StreamReader objektumunk, a fájl soronkénti beolvasása a következőképpen lehetséges:

```
while ((line = sr.ReadLine()) != null)
{
    // A line változóban benne van az aktuális sor
    ...
}
```

 Az üres, vagy csak whitespace karaktereket tartalmazó sorokat át kell ugrani. A string.Trim használható a whitespace karakterek kiszűrésére, pl.:

```
s = s.Trim();
```

 Az oszlopok tab karakterrel szeparáltak. Egy szring adott karakter szerinti vágására kényelmesen használható a string osztály Split művelete, pl.:

```
string[] columns = line.Split('\t');
```

Sztringből double-t, illetve DateTime objektumot a <típusnév>. Parse (str) függvénnyel lehet pl. kinyerni:

```
double d = double.Parse(strValue);
...
DateTime dt = DateTime.Parse(strValue);
```

• A fájlban UTC időbélyegek szerepelnek, ezt a dokumentum osztályban tárolás előtt konvertáljuk lokális időre:

```
DateTime localDt = utcDt.ToLocalTime();
```

• Miután beolvastuk az adott sort, hozzunk létre egy új SignalValue objektumot a beolvasott értékekkel inicializálva, és vegyük fel a signals listába.

Megjegyzés: a LoadDocument függvény elején a signals feltöltése előtt töröljük ki a Clear művelettel a benne levő elemeket. Enélkül ugyanis a konstruktorban hozzáadott teszt jelértékek benne maradnának.

5. A betöltést követően ellenőrizze a betöltés sikerességét

Mivel grafikus megjelenítéssel még nem rendelkezik az alkalmazás, más megoldást kell választani. Nyomkövetésre, diagnosztikára a System. Diagnostics névtér osztályai használhatók. A Trace osztály "Debug" build esetén a Write/WriteLine utasítással kiírt adatokat trace-eli, ami alapértelmezésben azt jelenti, hogy megjeleníti a Visual Studio Output ablakában. Írjunk egy TraceValues segédfüggvényt a SignalDocument osztályba, ami trace-eli a tárolt jeleket:

```
void TraceValues()
{
   foreach (SignalValue signal in signals)
        Trace.WriteLine(value.ToString());
}
```

Hívjuk meg a TraceValues-t a betöltő függvényünk (LoadDocument) végén, és ellenőrizzük a működést: az F5 billentyű lenyomásával debug módban indítsuk el az alkalmazást, a *File/Open* kiválasztásával töltsünk be egy korábban elmentett fájlt. A művelet végén ellenőrizzük, hogy a Visual Studio *Output* ablakában (View/Output menüvel jeleníthető meg) kiíródnak-e a fájlból betöltött jelek adatai.

Feladat 3 – Jelek grafikus megjelenítése, saját nézet osztály

Lényeges: ezen főfejezet feladatainak megoldását kommentekkel kell ellátni!

1. Vezessen be egy új nézet osztályt UserControl formájában

A nézetet UserControl-ként valósítjuk meg. A téma elméleti háttere az előadásanyagban megtalálható. Következzen pár fontosabb gondolat ismétlésképpen. A UserControl alapú megközelítéssel olyan saját vezérlőt készíthetünk, melyek az

űrlapokhoz (Form) hasonlóan más vezérlőket tartalmazhatnak. Számos pontban nagyon hasonlítanak az űrlapokhoz, pl.:

- Két forrásfájl tartozik hozzájuk. Egy, amiben mi dolgozunk, és egy designer.cs végződésű, melybe a Visual Studio generál kódot. Megjegyzés: a fejlesztők számára dedikált forrásfájlt többféleképpen lehet megnyitni:
 - A Solution Explorer összevontan jeleníti meg a forrásfájlokat: ezen jobb gombbal kattintva a View Code elemet válasszuk a menüben.
 - Amennyiben duplakattal megnyitottuk a UserControlt szerkesztésre, a szerkesztőfelületen jobb gombbal kattintva válasszuk a View Code menüt.
 - F7 billentyű használatával.
- Amikor saját űrlapot készítünk, a beépített Form osztályból kell egy saját osztályt leszármaztatni. Saját UserControl esetében a beépített UserControl osztályból kell származtatni. Ezt ritkán szoktuk manuálisan megtenni, általában a Visual Studio-ra bízzuk (pl. Project/Add UserControl menü).
- Hasonlóan a Solution Explorerben duplán kattintva rajtuk tudjuk megnyitni a felületüket szerkestésre, a Toolbox-ból tudunk más vezérlőket elhelyezni a felületükön, melyekből a UserControl osztályunkban tagváltozók lesznek.
- Hasonló módon tudunk eseménykezelőket készíteni (magához a UserControl-hoz, vagy a rajta levő vezérlőkhöz).
- Ugyanúgy tudunk felületére rajzolni. Vagy a Paint eseményhez rendelünk eseménykezelőt, vagy felüldefiniáljuk az OnPaint virtuális függvényt.

Abban természetesen különbözik az űrlapoktól, hogy míg az űrlapok, mint önálló ablakok a Show vagy ShowDialog műveletekkel megjeleníthetők, a UserControlok vezérlők, melyeket űrlapokon vagy más vezérlőkön kell elhelyezni.

Visszetérve a feladatra a megvalósítás főbb lépései a következők:

- Az új nézet tehát egy UserControl legyen. Saját UserControl-t felvenni pl.
 a Project/Add UserControl menüvel lehet. Legyen a neve
 GraphicsSignalView (jelezve, hogy ez egy grafikus nézet, és nem
 karakteresen jeleníti meg a jeleket).
- Bővítse az osztályt a DemoView mintájára (többek között implementálja az IView interfészt). A DemoView a dokumentumra ős Document típusként hivatkozik, lásd Document document; tagváltozó. A GraphicsSignalView-ban célszerű a specifikusabb, SignalDocument típusúnak definiálni a tagváltozót!
- Módosítsa az App.createView()-t, hogy DemoView helyett GraphicsSignalView-t hozzon létre. Hogy ez működhessen, a GraphicsSignalView-ba fel kell vennie egy konstruktort a következőnek megfelelően (hagyjuk meg a default konstruktort is):

```
public GraphicsSignalView(SignalDocument document)
{
    InitializeComponent();
    this.document = document;
}
```

Az App.CreateView módosításának van még egy trükkje. Mivel a doc referenciánk típusa Document, a GraphicsSignalView meg a leszármazottját várja, a konstruktor hívásakor exlicit le kell castoljuk SignalDocument-re:

```
GraphicsSignalView view = new GraphicsSignalView((SignalDocument)doc);
```

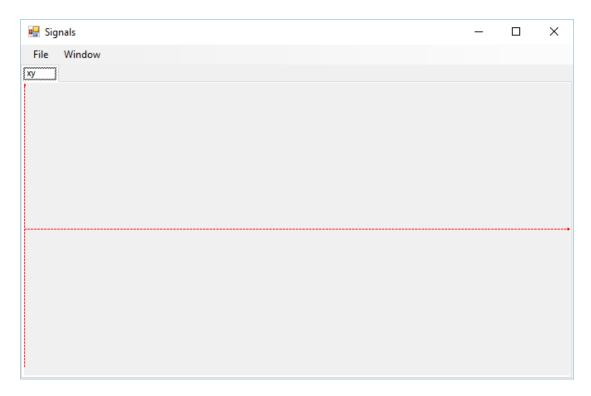
2. Rajzolja ki a koordináta tengelyeket

Legyen az alapelvünk a következő:

- A rajzolófelületünk (vagyis a GrapicsSignalView UserControl) kliens területének szélességét a ClientSize.Width, a magasságát a ClientSize.Height lekérdezésével kaphatjuk meg. Vonalat rajzolni a Graphics osztály DrawLine műveletével lehet.
- Az Y tengelyt a nulla y pixelpozícióba rajzoljuk.
- Az X tengelyt mindig a rajzolófelületünk közepére igazítva rajzoljuk, akárhogy méretezi is a felhasználó az ablakot (segítségképpen: a teljes aktuális magasságot a ClientSize. Height adja meg számunkra).
- A koordináta tengelyek színe bármilyen általunk választott szín lehet, de ne legyen fekete. A tengelyeket szaggatott vonallal rajzoljuk, és a végükön legyen egy kisméretű nyíl. Erre a beépített Pen támogatást nyújt:

```
Pen pen = new Pen(Color.Red, 1);
pen.DashStyle = DashStyle.Dash;
pen.EndCap = LineCap.ArrowAnchor;
```

A munkánk eredményeképpen valami hasonlót kell lássunk futás közben (persze csak ha megnyitunk egy létező vagy létrehozunk egy új dokumentumot, máskülönben nincs is nézetünk!):

3. Valósítsa meg a jelek megjelenítését

Az GraphicsSignalView-ban az OnPaint-t override-olva valósítsa meg a jelek kirajzolását. Először 3*3 pixeles "pontokat" rajzoljon (pl. Graphics.FillRectangle-lel), majd a pontokat kösse össze vonalakkal (Graphics.DrawLine).

A megvalósításban segíthet a következő:

 Az OnPaint művelet a megjelenítés során el kell érje a SignalDocumentben tárolt SignalValue objektumokat. Ehhez a SignalDocument osztályban vezessünk be egy publikus property-t (a SignalDocument-ben a signals tag privát, és ez maradjon is így):

```
public IReadOnlyList<SignalValue> Signals
{
    get { return signals; }
}
```

Figyeljük meg, hogy az objektumokat nem List<SignalValue>-ként, hanem IReadOnlyList<SignalValue> formában adjuk vissza: így a hívó nem tudja módosítani az eredeti listát, nem tudja véletlenül se elrontani a tartalmát.

- Két DateTime érték különbsége egy TimeSpan típusú objektumot eredményez.
- Egy DateTime objektum a Ticks property-jében adja vissza legjobb felbontással az általa tárolt időértéket (1 tick = 100 nsec felbontás).
- A rajzolófelületünk (vagyis a GrapicsSignalView UserControl) nulla x koordinátájában jelenítsük meg a listánkban levő első jelet.
- A megjelenítés során semmiféle követelmény nincs arra vonatkozóan, hogy a jeleket olyan skálatényezőkkel jelenítsük meg, hogy pont kiférjenek a rajzolás során. Helyette a view osztályunkban vezessünk be és használjunk olyan

pixelPerSec és pixelPerValue skálatényezőket, melyek érzésre, vagy pár próbálkozás után úgy jelenítsék meg a jeleket, hogy a nézetbe beférjenek, de ne le legyen a rajz túl kicsi.

Amennyiben a rajzunk "nem akar" megjelenni, tegyünk töréspontot az OnPaint műveletbe, és a kódunkat lépésenként végrehajva a változók értékét tooltipben vagy a Watch ablakban megjelenítve nyomozzuk, hol csúszik félre a számításunk.

Ha jól dolgoztunk, a következőhöz hasonló kimenetet kapunk:

 Biztosítson lehetőséget a nézet nagyításra és kicsinyítésére. Ehhez helyezzen el egy kisméretű, + és – szöveget tartalmazó nyomógombot a nézeten.

Lépések:

- Nyissa meg a GraphicsSignalView UserControl-t szerkesztésre.
- A Toolbox-ról drag&drop-pal helyezzen el rajta két gombot (Button).
- Nevezze el a gombokat megfelelően és állítsa be a szövegüket (Text property)
- Rendeljen eseménykezelőt a gombok Click eseményégez (ehhez csak duplán kell a gombokon kattintani a szerkesztőben).
- Vezessen be a view-ban egy double típusú skálatényezőt, melynek kezdőértéke legyen 1. Nagyításkor ezt növelje (pl. 1,2-szeresére), kicsinyítéskor csökkentse (pl. ossza 1,2-vel). Az OnPaint műveleteben, mikor az y és x pixelkoordinátákat számolja, az végső eredmény számításakor a koordinátákat szorozza be az aktuális skálatényezővel. A skálatényező változtatása után ne felejtse el meghívni az Invalidate műveletet!

A következőhöz hasonló kimenetet a cél (némi nagyítást követően):

Az alkalmazást futtava a Window menüből ugyanahhoz a dokumenthoz hozzunk létre egy új nézetet, és a nagyítás/kicsinyítés gombokat használva, valamint a nézetek között váltogatva ellenőrizzük, hogy a nézetek ugyanazokat az adatokat jelenítik meg, de eltérő nagyításban.

Opcionális feladat – IMsc pontokért

Az egyes feladatok egymástól függetlenül is megoldhatók!

1. Az IView egy interfész, ezért a GetDocument/Update, stb. kódját nem lehet implementálni benne. Helyette minden nézetben "copy-paste"-tel duplikálni kell a megfelelő kódot. Tudna-e elegánsabb megoldást javasolni? (1 pont)

Ötlet: Egy ViewBase nevű osztályt kell írni, mely a UserControl-ból származik és implementálja az IView interfészt. A nézeteinket a UserControl helyett a ViewBase osztályból kell származtatni.

Alakítsa át a megoldást ennek megfelelően.

2. Biztosítson lehetőséget a grafikon görgetésére (1 pont)

A megvalósításban használhatunk egyedi scrollbar-t is, de ennél egyszerűbb a UserControl autoscroll támogatását felhasználni. Ehhez először engedélyezzük az AutoScroll-t a properties ablakban a nézethez tartozó UserControl-ra. Ezt követően meg kell adni a rajzolófelület nagyságát, aminél ha kisebb a UserControl-unk mérete, akkor automatikusan megjelenik a megfelelő scrollbar:

```
this.AutoScrollMinSize = new Size(widthInPixels, heightInPixels);
```

Ezt követően a kirajzolás során a rajzot az aktuális scroll pozíciónak megfelelően el kell tolni. Erre a legegyszerűbb megoldás, ha egy, a scroll pozíciónak megfelelő eltolást

eredményező transzformációs mátrixot állítunk be a Graphics objektumra a kirajzolás előtt:

```
Matrix transform = new Matrix(1, 0, 0, 1, AutoScrollPosition.X,
    AutoScrollPosition.Y);
g.Transform = transform;
... rajzolás ...
```

A megközelítés előnye a viszonylagos egyszerűsége. Hátránya, hogy ha nagyon sok jelünk van, de annak csak egy kis szelete látható egy adott pillanatban, attól még a Paint függvényünkben a nem látható jeleket is kirajzoljuk. Egy optimalizált megoldásban csak a látható tartományt célszerű megjeleníteni.

3. Biztosítson lehetőséget jelek élő generálására és megjelenítésére (3 pont)

Az átalakítást olyan módon kell végrehajtani, hogy a korábbi feladatok megoldása működőképes maradjon (az alapértelmezett, nem élő módban).

Vezessen be egy Data menüelem alatti "Change To Live Data Source Mode" menüelemet. Amikor a felhasználó erre kattint, indítson egy szálat, mely véletlenszerű jelértékeket generál (azt szimulálva, hogy valamilyen adatforrásból, pl. soros port, hálózat, stb. adatok érkeznek) a következőknek megfelelően:

- A "Change To Live Data Source Mode" az aktuális dokumentumra vonatkozik.
 Vagyis minden dokumentum egymástól függetlenül élő adatforrás módba kapcsolható. Ennek megfelelően a jelek generálását dokumentum szinten célszerű megvalósítani (dokumentumonként külön szál).
- Másodpercenként nagyságredileg 4 jelérték érkezzen véletlen időközönként (pl. szál altatása véletlen időközig, 500 ms max értékkel), melyek időbélyege legyen az aktuális idő (DateTime.Now).
- A generált értékek kerüljenek bele az aktuális dokumentum jelérték halmazába (fűzze a végére).
- A megjelenítés során nem kell azzal foglalkoznia, hogy a nézet automatikusan úgy nagyítsa/kicsinyítse/görgesse a felületet, hogy az érkező adatok láthatóak legyenek. Vagyis semmiféle automatizmust nem kell megvalósítania, ha az érkező adatok a megjelenítési tartományon kívül esnek: a felhasználó feladata, hogy úgy nagyítsa/kicsinyítse/görgesse a felületet, hogy azok láthatók legyenek.
- A megjelítés során **nem** kell optimalizációval foglalkoznia. Vagyis nem kell gondoskodni arról, hogy mindig csak az újonnan érkező adatok kerüljenek kirajzolásra, vagy, hogy ne villogjon a felület az újrarajzolás során.

Tippek a megvalósításhoz:

Egy élő adatforrás módban levő dokumentum esetén nem elvárás, hogy ha új érték születik, a dokumentum nézetei azt mielőbb megjelenítsék. Vagyis teljesen elfogadható - sőt, célszerű - megoldás, ha egy élő módban levő dokumentum nézetei másodpercenként néhányszor (pl. ötször) ellenőrzik, érkezett-e új adat, és szükség esetén frissítik magukat (pull modell). Azt, hogy érkezett-e új adat, egy nézet pl. úgy tudja eldönteni, ha eltárolja az utoljára megjelenített jelek számát, és összehasonlítja az aktuális jelszámmal.